KÄLLSKATTEN

Källskatteavdrag för kocka, anställd hos ett skogshuggarlag.

Under år 1953 hade en skogshuggare — här benämnd X — samt nio andra skogsarbetare för sin gemensamma mathållning i tre månaders tid anställt en kocka, här kallad Y.

Då det ifrågavarande kocklaget underlåtit verkställa löneavdrag för preliminär A-skatt beträffande Y, fastställde vederbörande lokala skattemyndighet genom resolution den 22 maj 1954 att kocklaget skolat för den anställda avdraga och inbetala 248 kr. samt ålade ovannämnda X ansvarsskyldighet för detta belopp.

Över resolutionen anförde X besvär hos vederbörande länsstyrelse, därvid X yttrade bl. a. följande. X hade icke haft hand om några penningar att betala Y hennes kontanta avlöning. Sin egen del därav hade han betalt med 35 kr. varje månad men hade han icke — såsom Y för häradsskrivaren uppgivit — lovat, att hon skulle få sin avlöning skattefri.

I yttrande över besvären hemställde häradsskrivaren om ogillande av dessa samt påpekade i detta sammanhang, att kocklaget kollektivt gjort sina inköp av livsförnödenheter; kocklaget borde icke ha handlat annorlunda i fråga om lönen till kockan och finge samtliga i laget anses vara pliktiga att solidariskt svara för den preliminära skatten. Häradsskrivaren framhöll därjämte, att riksförsäkringsanstalten vid påförandet av olycksfallsförsäkringsavgiften alltid betraktade kocklag som sådant ansvarigt för avgiften. Vidare anförde häradsskrivaren, att kockan anställts av kocklaget, eftersom de enskilda i laget icke var för sig skulle kunnat ha henne anställd.

Genom utslag den 13 april 1955 anförde länsstyrelsen — som för sin del icke fann det vara styrkt att avtal träffats om att Y skulle få åtnjuta lönen skattefritt — bl. a. följande. Den kontanta lönen hade utbetalats av kocklagets medlemmar var för sig. Det finge emellertid anses ha ålegat deltagarna i kocklaget att organisera löneutbetalningarna till Y på sådant sätt, att avdrag för preliminär skatt kunnat verkställas. Vid sådant förhållande funne länsstyrelsen samtliga i kocklaget solidariskt ansvariga för det skattebelopp, som skolat avdragas på Y:s lön och fastställde det belopp, som skolat avdragas och inbetalas till 192 kr.

Häröver besvärade sig X hos KR under yrkande att hans ansvarighet för skatt måtte inskränkas till att avse allenast vad som belöpte å den av honom till Y utbetalade lönen; enligt av X sedermera lämnad uppgift skulle Y av honom ha emottagit tillhopa 90 kr.

KR infordrade utlåtande i målet från Centrala uppbördsnämnden, vilken på närmare angivna skäl hemställde om bifall till besvären.

Nämndens sekreterare yttrade i en vid utlåtandet fogad P. M. bl. a. följande. För kocklagen torde normalt tillgå så, att en av deltagarna svarade för löneutbetalningar till kockan. Så hade emellertid ej skett i förevarande fall. Detta aktualiserade

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:00

frågan om vem som skulle anses vara arbetsgivare och hur skatteavdraget skulle beräknas. Till en början torde man kunna utgå ifrån att själva kocklaget som sådant icke kunde anses vara arbetsgivare. Kocklaget vore ett enkelt bolag och såsom sådant icke att uppfatta som juridisk person. Bolaget kunde sålunda ej förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara (46 § lagen den 28 juni 1895 om handelsbolag och enkla bolag). Genom avtal, som slutes å bolagsmännens vägnar eller under benämning, varmed bolagsmännen samfällt betecknas, blir bolagsman i förhållande till den, med vilken avtalats, ej berättigad eller förpliktad, med mindre han deltagit i avtalet. Ha flera bolagsmän deltagit i avtalet, njute de efter huvudavtalet lika rätt emot den med vilken avtalats och vare en för alla och alla för en ansvariga för vad utfäst är. Innebär avtalet annan bestämmelse, lände den till efterrättelse (49 § samma lag). — Av handlingarna i förevarande mål framginge ej huruvida avtalats att om någon av deltagarna skulle underlåta att betala sin andel i lönen, de övriga deltagarna ej skulle vara betalningsskyldiga för denna andel. Man finge förmoda att ett sådant avtal ej ingåtts och att Y sålunda, i händelse någon uraktlåtit att betala sin andel, skulle ha ägt rätt kräva vilken som helst av de andra deltagarna i kocklaget för den oguldna andelen av lönen. — Om kocklaget sålunda icke kunde vara arbetsgivare, måste deltagarna i kocklaget var för sig anses vara det. Fråga uppkomme då, om det ålegat deltagarna att låta någon i kocklaget utbetala hela lönen samt beräkna och verkställa skatteavdrag å hela lönen (inkl. värdet av den fria kosten åt Y). Länsstyrelsen hade ansett sådan skyldighet ha förelegat . — Besvarades nämnda fråga nekande, vore situationen den att man finge 10 arbetsgivare som var och en utbetalade lika stor lön. Ingen av dessa kunde alltså anses såsom den huvudsakliga arbetsgivaren. Lönen vore så liten (= 35 kr/mån.) att tabellavdrag ej kunde göras. — Om i det aktuella fallet besked enligt punkt 2 i anvisningarna till 39 § UF inhämtats från häradsskrivaren om vem som skulle verkställa skatteavdrag, skulle han endast kunnat ange den, på vilken avdragsskyldigheten ankommit, och förordna om skatteavdrag på särskilt sätt. Mer skatt hade emllertid icke kunnat uttagas än den del av lönen som den angivne deltagaren i kocklaget hade att betala. Maximiskatten per månad hade alltså blivit 35 kr.

Genom utslag den 21 febr. 1956 yttrade KR bl. a. följande. Deltagarna i kocklaget finge var för sig anses ha varit arbetsgivare till Y. Laglig grund för att X skulle vara ansvarig för annan Y:s preliminärskatt än den som belöpte på de från X utgivna löneförmånerna till henne förelåge icke. Utredningen i målet visade att Y hade att erlägga preliminär skatt, beräknad enligt skattetabell samt att löneförmånen från X icke uppgått till belopp, för vilket skatt skolat utgå enligt skattetabell. På grund härav prövade KR med bifall till besvären lagligt upphäva såväl länsstyrelsens utslag som den lokala skattemyndighetens resolution i vad desamma avsåge X.

Arbetsgivare?

Till Häradsskrivaren i X fögderi.

Enligt handlingarna i ett hos Eder anhängigt ärende avseende underlåtenhet att verkställa skatteavdrag för deltagarna i ett såglag äro omständigheterna följande.

Direktören O. avtalade med disponen-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:00

ten U, att denne skulle för O:s räkning såga ett visst antal kubikfot timmer. U. skulle anställa för arbetet erforderlig personal och ensam svara för de anställdas avlöning med förskott som lämnades av O.

U. överenskom därefter med sågställaren F., att F. och dennes såglag om cirka 10 man skulle såga 50.000—100.000 sågtimmer mot ett pris av 45 öre per flottningskubikfot; därutöver skulle U. betala 36 kronor per dag så länge sågningen pågick. I den skriftliga överenskommelse betecknad "arbetskontrakt", som träffades mellan U. och F., benämndes U. "arbetsgivaren" och F. "ackordstagaren". Arbetsgivaren skulle hålla bostadshus samt nödig uppvärmningsanordning och elektrisk ström. Avlöning skulle utbetalas den 1 och den 15 i varje månad enligt upptummad kubiksumma. Ersättningen för sågningen, som enligt vad som upplysts utförts vid U:s såg, hade U. utbetalat till F. mot kvitton, som denne ensam undertecknat. F. hade sedan fördelat ersättningen mellan deltagarna i såglaget. Skatteavdrag hade icke verkställts vare sig av U. eller av F.

Ni hemställer om centrala uppbördsnämndens förklaring, huruvida F. får i uppbördsförordningens mening anses ha varit arbetsgivare gentemot sina arbetskamrater.

Nämnden få i ärendet meddela följande förklaring.

I regel får den som träffar avtal med en av deltagarna i ett arbetslag, att arbetslaget skall utföra visst arbete, anses vara arbetsgivare i uppbördsförordningens mening gentemot samtliga deltagare i arbetslaget. Detta gäller även om hela ersättningen för arbetet utbetalas till den, med vilken avtalet ingåtts, för att av honom fördelas mellan deltagarna i arbetslaget. För att vederbörande i ett sådant fall skall kunna beräkna skatteavdragets storlek ankommer det på honom att från den av deltagarna, med vilken avtalet ingåtts och till vilken ersättningen utbetalas för fördelning med övriga deltagare i arbetslaget, införskaffa uppgifter huru stor del av ersättningen som belöper på varje deltagare i arbetslaget.

Såvitt gäller det nu föreliggande fallet får U. anses ha varit arbetsgivare i uppbördsförordningens mening gentemot såväl F. som övriga deltagare i såglaget. F. kan alltså icke göras ansvarig för underlåtenhet att verkställa skatteavdrag.

Litteraturnotiser

Professor G. Eberstein har utgivit *Den svenska arvslotts- och gåvobeskattningen,* vilken utgör en omarbetad och utökad upplaga av det år 1944 utgivna arbetet "Den svenska arvs- och gåvobeskattningen".

I Skattenytts skriftserie utkommer inom kort *Familjebeskattningen* författad av kammarrättsråden B. Lagergren och N. G. Lindquist. Se i övrigt detta häfte bifogat beställningskort.

I likhet med tidigare år har Erland Geijer även i år utgivit *Översikt över aktuella skattenyheter per december 1956.* Översikten har utkommit som bilaga till Svenska Handelsbankens Index och kan erhållas kostnadsfritt på bankens kontor.

Skattefrågor kring 1956 års bokslut är en redogörelse för rörelseidkarens skattesituation just nu. Skandinaviska banken har utgivit häftet och tillhandahåller det kostnadsfritt.

Ett *Supplement till Skatte- och taxeringsförfattningarna* är att förvänta.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:00